

DANI HRVATSKOG TURIZMA

Bol, otok Brač, 21. - 23. listopada 2009.

“ Iza nas su drugi Dani hrvatskog turizma koji su ove godine održani u Bolu na otoku Braču. U sklopu te manifestacije održano je niz foruma, okruglih stolova i sastanaka na kojima su sudjelovali i razmijenili iskustva i mišljenja hrvatski turistički čelnici i djelatnici. Vrhunac Dana hrvatskog turizma bila je dodjela nagrada predstavnicima tvrtki, turističkim odredištima i pojedincima u akcijama Plavi i Zeleni cvijet te Djelatnik godine Hrvatske turističke zajednice te Turistički cvijet – kvaliteta za Hrvatsku 2009. koju je provela Hrvatska radiotelevizija u suorganizaciji s Hrvatskom gospodarskom komorom. Na dodjeli nagrada bila je i predsjednica hrvatske

vlade Jadranka Kosor koja je dodjeljujući nagradu ovogodišnjem turističkom šampionu Bolu istaknula kako će sljedeće godine, ako se ponovi ovako dobra sezona, na Dane hrvatskog turizma doći cijela Vlada. Zahvalivši premijerki na dolasku, još jednom sam naglasio kako angažman za pripremu sljedeće sezone počinje već sada jer smo zahvaljujući odlučnim i pravodobnim mjerama te dobroj promociji hrvatskog turizma ostvarili uspjeh, ali se postignuti bodovi ne prenose u sljedeću godinu. Stoga za uspjeh ove turističke sezone zahvaljujem svim turističkim djelatnicima koji su mu pridonijeli. ”

Damir Bajs, ministar turizma

SUSRET MINISTRA TURIZMA DAMIRA BAJSA S PREDSTAVNICIMA MEĐUNARODNIH UDRUŽENJA I INSTITUCIJA NA TEMU EUROPSKI TURIZAM 2009. I 2010. S NAGLASKOM NA MEDITERAN I SREDNJU EUROPU

Treba razvijati socijalni turizam

TURIZAM JE VAŽNA gospodarska grana svih zemalja, a može utjecati na njihov gospodarski oporavak. Svjetska turistička organizacija (UNWTO) državama savjetuje još veću suradnju javnog i privatnog sektora, rekao je izvršni direktor UNWTO-a Frederic Pierret na susretu s hrvatskim ministrom turizma Damirom Bajsom na Danima hrvatskog turizma. Pritom je naglasio kako je Hrvatska s oko tri posto manje dolazaka u sedam mjeseci ove godine imala ipak nešto bolje rezultate od ostatka Europe gdje je taj pad iznosio oko sedam posto. Jedino je Afrika kao regija imala porast međunarodnih dolazaka od oko četiri posto, dok su svi drugi bili u minusu. Šef Odjela za turizam Europske komisije Francesco Ianniello kazao je kako se u Španjolskoj posebice potiču putovanja osoba treće životne dobi, i to kroz suradnju s ostalim europskim

zemljama. Tako, primjerice "seniori" iz Španjolske putuju u Veliku Britaniju i Italiju, a tamošnji građani treće životne dobi u Španjolsku. Ianniello je istaknuo kako bi vlade europskih zemalja trebale razvijati socijalni turizam ili takozvani turizam za sve.

Govoreći o procjenama dolazaka za turističku 2010., ministar Bajs je naglasio kako treba biti oprezan jer ni ta godina neće biti lagana za svjetski, pa tako ni hrvatski turizam. Izazov je isti kao i za ovu godinu, ali se pravodobnim, odlučnim i ciljanim mjerama te ponovnom suradnjom javnog i privatnog sektora hrvatski turizam može dobro pripremiti i pokušati i sljedeće godine zadržati svoju međunarodnu konkurentnost, kazao je Bajs. U mjerama za 2010. sigurno će se ponoviti neke od ovogodišnjih mjera iz udruženog oglašavanja, a predviđa se i ukidanje viznog režima i to vjerojatno

za Kinu i Indiju. Osim toga, očekuje se i daljnje jačanje hrvatske turističke ponude na internetu. Bajs je ujedno najavio i kako će se krenuti u promjenu ukupne promocije hrvatskog turizma kako bi Hrvatska postala *lifestyle* odredište. ●

TURISTIČKO POSLOVNO VIJEĆE PRI HGK-u

Potrebno poboljšanje uvjeta poslovanja hotelijerskog sektora

NA SASTANKU TURISTIČKOG VIJEĆA Hrvatske gospodarske komore (HGK) analizirano je poslovanje hotelijerskog sektora. Sastanak je održan kao uvod te je služio kao priprema za Hrvatski hotelijerski forum. Na sastanku je predsjednik Predsjedništva Hrvatske udruge hotelijera (HUH) Franco Palma zahvalio direktorici Sektora za turizam HGK-a Ondini Šegvić i cijelom HGK-u na podršci koju

pružaju radu Udruge. "Hvala na razumijevanju što turizam ne gledate samo kroz broj noćenja i turističkih dolazaka te ostvarenog deviznog priljeva nego kroz stvarno stanje u našem sektoru", istaknuo je Palma. Neven Ivandić iz Instituta za turizam izrazio je nadu da će Analiza poslovanja hotelijerskog sektora u 2008., procjena poslovanja u 2009. i očekivanja u 2010. kao i prezentacija

koju je napravio uroditi i nekim konkretnim mjerama.

"Ne bih bio sretan kada bi studija poslužila samo za prezentaciju o kojoj će se ovih dana razgovarati nego se nadam kako će ona poslužiti kao dokument nakon kojeg će se pokrenuti određene mjere za poboljšanje uvjeta poslovanja hotelijerskog sektora", rekao je Ivandić. ●

HRVATSKI HOTELIJERSKI FORUM 2009. O POSLOVANJU HOTELIJERSKOG SEKTORA U 2008., PROCJENAMA POSLOVANJA U 2009., OČEKIVANJIMA U 2010. GODINI

S malo više optimizma u 2010.

HOTELIJERSTVO JE JEDAN OD najvažnijih turističkih sektora. U 2008. taj je sektor zabilježio ukupan prihod od 8,3 mi-

lijarde kuna, što je dva posto više nego u prethodnoj godini. Oko 69 posto tog prihoda ostvaruje se u hotelskim tvrtka-

ma koje posluju s dobiti. U prošloj godini hotelijerski sektor zabilježio je neto gubitak u visini od 714 milijuna kuna, što je ujedno 43 posto ukupnog prihoda. Podsjetimo, 2007. godine taj je gubitak iznosio 125 milijuna kuna. "Zabrinjavajuće je to što su se povećali hotelski kapaciteti, ali je zabilježena stagnacija dolazaka. To ukazuje na nisku profitabilnost hotelskih tvrtki", istaknuo je Franco Palma, predsjednik Predsjedništva Hrvatske udruge hotelijera (HUH).

SMANJILI TROŠKOVE

Prema istraživanju koje je proveo Institut za turizam na uzorku od 42 najbolja hotelska poduzeća, koja sačinjavaju 37 posto ukupnog prihoda djelatnosti, vidljivo je da je fizički promet u hoteli-

jerstvu u ovoj godini smanjen za šest posto. Prihod po jedinici noćenja bilježi rast između pet i 10 posto. Anketirane tvrtke smanjile su prihod od prodaje na razini cijele godine za jedan posto. Taj je rezultat posljedica toga što su njihove uprave uložile napor i smanjile poslovne rashode za tri posto. "Zbog smanjenja broja zaposlenih u pojedinim tvrtkama smanjila se razina usluge. Posljedice toga mogle bi se osjetiti u sljedećoj turističkoj sezoni", smatra Palma.

Osim globalne krize, na poslovanje hotelijerskog sektora u ovoj su godini negativno utjecali i promjena strukture potražnje, rat cijena, nedovoljno usmjeren marketing, loša kvaliteta sezonske radne snage, nepovoljne kamatne stope i tečaj, razna fiskalna i parafiskalna opterećenja, povećanje stope PDV-a te pogoršani uvjeti za dolazak turista zrakoplovima. "Bilo je i pozitivnih učinaka poput realokacija marketinškog prora-

čuna, izraženijeg ciljanog marketinga, razvoja novih promidžbenih i prodajnih kanala, jačanje e-marketinga, smanjivanje cijena i dobro razrađena *last minute* ponuda. Došlo je do veće kontrole zapošljavanja i vanjskih troškova te do racionalizacije poslovanja i investicija", istaknuo je Neven Ivandić iz Instituta za turizam.

Hotelijeri iduću turističku sezonu očekuju s više optimizma. U 2010. godini očekuju do pet posto rasta noćenja te do 10 posto rasta prihoda. Samo tri anketirane hotelske tvrtke očekuju daljnji pad u sljedećoj sezoni. Kako bi to postigli, uz vlastite mjere poput razvoja novih kanala prodaje i daljnje racionalizacije poslovanja, predstavnici hotelskog sektora očekuju potporu kvalitetne turističke i destinacijske politike. U tom smislu ministar turizma Damir Bajs često naglašava nužnost kvalitetne suradnje javnog i privatnog sektora. Predsjednik Uprave

Hotela Makarska Joško Lelas smatra da je ključ povećanja konkurentnosti naših hotelskih kuća u smanjenju raznih nameta koji opterećuju poslovanje tog sektora.

Ipak, postoje dugoročno ohrabrujući trendovi - osjetan rast udjela individualnih turista te okretanje novim kanalima prodaje. Preciznije, u zadnje vrijeme bilježi se znatan porast *online* rezervacija. Negativni trendovi koji se mogu odraziti u sljedećoj godini proizlaze iz povećanih troškova investiranja. Dobrom ovogodišnjom sezonom mogu se pohvaliti hrvatski kampovi. Njih 220, uz marine i privatni smještaj, zabilježilo je povećanje broja noćenja. Predsjednik Uprave kampa Šimuni Eduard Maržić smatra kako hrvatska vlada mora donijeti plan proširenja naših kampova jer u vlasništvu Hrvatskih šuma postoji dosta pogodnih lokacija koje graniče s postojećim kampovima. ●

OKRUGLI STOL O POČETKU IZRADE STRATEGIJE HRVATSKOG TURIZMA

Hrvatska mora biti odredište "visokog stila življenja"

IAKO JE OVOGODIŠNJA turistička sezona bila bolja nego što se prognoziralo, u 2010. očekuje se daljnja borba za svakog gosta. Sve konkurentske zemlje trudit će se biti u plusu, pa će stoga i hrvatski turistički sektor napraviti sve što može kako bi i dalje ostao konkurentan.

No, nedostaje nam strategija razvitka hrvatskog turizma, dokument koji treba odgovoriti na pitanje kakav turizam zapravo želimo. Njena je izrada vrlo važna jer je riječ o obvezujućem dokumentu koji imaju sve turističke zemlje. Kako bi

se pronašao adekvatan model razvitka našeg turizma, uskoro će početi izrada strategije u koju će biti uključeni svi djelatnici i stručnjaci iz turizma, a procjenjuje se da će ona trajati oko dvije godine, rekao je Bajs. Na okruglom stolu sudjelovali su mnogi eminentni hrvatski turistički stručnjaci, a ravnateljica

Instituta za turizam Sanda Čorak kazala je kako mi još uvijek ne znamo kakav turizam želimo, ali znamo što ne želimo. Turizam mora biti u suglasju s prirodom, a pri izradi strategije treba uzeti u obzir sve hrvatske različitosti u turističkim odredištima, rekla je Sanda Čorak. Predsjednik Uprave turističke tvrtke Ri-

viere Poreč Veljko Ostojčić smatra kako strategija razvitka hrvatskog turizma mora postati svojevrsan ustav u turizmu. Direktor Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice Niko Bulić istaknuo je kako Hrvatska treba biti globalno priznata kao turističko odredište "visokog stila življenja". ●

SJEDNICA SAVJETA ZA KONGRESNU I INSENTIV DJELATNOST

Program za 2010.

NA DANIMA HRVATSKOG TURIZMA održana je četvrta sjednica Savjeta za kongresnu i insentiv djelatnost Hrvatske turističke zajednice (HTZ). Na toj su sjednici navedne polazne odrednice za 2010.

godinu, a predstavljeno je i istraživanje o zadovoljstvu sudionika na 32. svjetskom kongresu vinarstva i vinogradarstva koje su proveli Hrvatski kongresni i insentiv ured i tvrtka Lumsden Research. Ispitanici

su odgovarali na pitanja koliko su zadovoljni našom zemljom kao kongresnom destinacijom. U spomenutom projektu usko se surađivalo s Ministarstvom poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja. ●

SASTANAK SAVJETA ZA KULTURNI TURIZAM

Oznaka kvalitete Experience Croatia

U SKLOPU Dana hrvatskog turizma održana je druga sjednica Savjeta za kulturni turizam Hrvatske turističke zajednice (HTZ). Usvojen je prijedlog Programa rada Ureda za 2010. godinu, koji će vo-

đen Strateško-marketingškim planom hrvatskog turizma za razdoblje od 2010. do 2014., biti i dalje ravnopravan izvršitelj Strategije razvoja kulturnog turizma hrvatske vlade te slijediti postavljene strateške prioritete. U sklopu toga realizirat će i dalje niz aktivnosti kojima će se jačati nužna sinergija kulture i turizma, stvarati "pozitivna klima" koja podržava razvoj kulturnog turizma, te unaprijediti promidžba kulturnog turizma Hrvatske u zemlji i inozemstvu. Na sjednici se povelala diskusija o mogućnostima razvoja oznake kvalitete Experience Croatia čiji je koncept izložila Mihaela Kadija, stručna suradnica Ureda za kulturni turizam HTZ-a. Ta je inicijativa namijenjena po-

dizanju svijesti i dugoročnog održivog razvoja koji se temelji na kvaliteti, podrazumijeva suradnju kulturnog i turističkog sektora u stvaranju ukupnog proizvoda spremnog za kulturno-turističku distribuciju. Članovi Savjeta aktivno su komentirali prezentaciju projekta te dali svoje mišljenje i sugestije za daljnji razvoj projekta i kulturnog proizvoda općenito. Sve su pratili, i to ove godine u znatno većem broju, interesenti kako za rad Savjeta, tako i kulturnog turizma općenito. Bili su to kolege iz kulturnog, turističkog, pa i javno upravnog sektora koji su pridonijeli ovoj sjednici i živoj raspravi svojim upitima, sugestijama i vlastitim iskustvima. ●

OBITELJSKI I MALI HOTELI O MOGUĆNOSTIMA UNAPRJEĐENJA PROMOCIJE I PLASMANA KROZ INFRASTRUKTURU HTZ-A

U promociji treba biti naglasak na malim hotelima

UNATOČ KRIZI, OBITELJSKI i mali hoteli iz Nacionalne udruge malih i obiteljskih hotela (OMH) dobro su poslovali u ovoj godini. "Solidan rezultat jednim dijelom možemo zahvaliti antirecesijskim mjerama, među kojima se ističu mjere pojačane promocije", istaknuo je Šime Klarić, predsjednik OMH-a. Uz te mjere Udruga je uložila i samostalne napore poput nastupa na turističkim sajmovima, što je rezultiralo dovođenjem individualnih gostiju, ali i povezivanjem sa specijaliziranim agencijama. "Nastavili smo ulagati u modernizaciju našeg web portala kako

bismo dodatnu potporu dali internet oglašavanju te pospješili *online* rezervacijski sustav. Uz sve to snimili smo videomaterijale za članove OMH-a", rekao je Klarić.

Članovi Udruge žele u pripremi iduće turističke sezone ostvariti još bolju suradnju s Hrvatskom turističkom zajednicom kako bi što efikasnije iskoristili mogućnosti koje pruža sustav turističkih zajednica na nacionalnoj i lokalnoj razini. "Za 2010. OMH će predložiti Ministarstvu turizma i HTZ-u niz aktivnosti kako bi se mali i obiteljski hoteli što bolje uključili i iskoristili mjere promocije, zajedničkog

oglašavanja i potpora za izvansezonsko poslovanje", istaknuo je Klarić. Članovi Udruge smatraju da nisu dobro iskoristili mogućnosti koje su pružane za 2009. godinu, i to zbog svoje nepripremljenosti te usmjeravanja interesa turopredstavnik za velike sustave. "Cilj nam je da mali i obiteljski hoteli budu u većoj mjeri zastupljeni u katalogima turopredstavnik te da još više iskoristimo poticaj za izvansezonske dolaske. Isto tako, želimo da se u promociji hrvatskog turizma pruže informacije i stavi snažan naglasak na malo hotelijerstvo kao poseban hrvatski turistički proizvod", ističu mali hotelijeri. ●

OKRUGLI STOL NA TEMU HRVATSKI EKO PROIZVODI ZA HRVATSKI TURIZAM

Uskoro akcijski plan razvoja ekološke poljoprivrede

JEDAN OD TEMELJNIH dokumenata kojim će se regulirati plasman eko proizvoda u turizmu u sljedećoj godini bit će izrada konačnog prijedloga akcijskog plana razvoja ekološke poljoprivrede u razdoblju od 2010. do 2015. godine. Predstavljanje konačnog prijedloga tog akcijskog plana očekuje se u srpnju 2010. godine, najavljeno je na okruglom stolu pod nazivom *Hrvatski eko proizvodi za hrvatski turizam*. Ministarstvo turizma ima niz programa bespovratnih potpora razvitka kontinentalnog turizma te kreditnu liniju *Razvoj turizma na selu*. U našoj zemlji trenutačno je registrirano 366 seljačkih domaćinstava, ali to je još uvijek nedovoljno s obzirom na postojeće resurse. Kako bi se unaprijedio plasman eko proizvoda u turizmu, posebice u seljačkim domaćinstvima, ali i u hotelima, restoranima i ostalim ugostiteljskim objektima, na Danima turizma u Bolu na Braču potpisan je sporazum o suradnji

između Ministarstva turizma i Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja. Cilj te suradnje jačanje je proizvodnje domaćih, autohtonih, eko certificiranih hrvatskih proizvoda. Ministar turizma Damir Bajs rekao je kako se time zapravo proširuje program Ministarstva turizma o kreditiranju razvoja turizma na selu. Prvi korak u unaprjeđenju tih proizvoda bio je i sajam domaćih eko proizvoda održan u sklopu Dana hrvatskog turizma. Na sajmu je svoje proizvode predstavilo 20 izlagača iz Hrvatske. Kako je najavljeno na okruglom stolu, u 2010. godini očekuje se agresivnija prezentacija ekološke poljoprivrede i ekološkog znaka te ugradnja ekološke poljoprivrede u budući poljoprivredno okolišni program u Hrvatskoj. Do 2015. godine trebaju se povećati površine pod ekološkom poljoprivredom, i to pet do sedam posto. Govoreći o budućem akcijskom planu za ekološku poljopri-

vredu, predsjednik Udruge Eko Liburnija Ranko Tadić istaknuo je kako će se u pripremnoj fazi razvitka tog plana koja će trajati od studenog ove godine do 15. ožujka 2010., pregledati sadašnje stanje ekološke poljoprivrede i proizvodnje hrane u Hrvatskoj (površine, gospodarstva, proizvodi, tržište). Osim toga, hrvatski akcijski plan treba biti prilagođen europskoj stečevini. Tadić je kazao kako će se u prvoj polovini sljedeće godine pripremiti i održati prva stručna radionica na kojoj će sudjelovati certificirani proizvođači ekoloških proizvoda, prerađivači i uvoznici, predstavnici nadzornih stanica i certifikatori, savjetodavci za ekološku poljoprivredu i predstavnici županija. Isto tako, krenut će se u izradu takozvane SWOT matrice (okvira za oblikovanje poslovne strategije) razvoja ekološke poljoprivrede i proizvodnje hrane u Hrvatskoj u razdoblju od 2010. do 2015. godine. ●

ANALIZA NAUTIČKE SEZONE 2009.

Dobra nautička sezona

UNATOČ PESIMISTIČNIM prognozama ovogodišnja nautička sezona polučila je zadovoljavajuće rezultate. Prema anketi koju je provela Hrvatska gospodarska komora, u devet mjeseci ove godine broj prijavljenih stranih jahti i brodica porastao je za 3,2 posto. Isto tako porastao je broj plovila na stalnom vezu za dva posto, a smanjen je broj tranzita za oko pet posto. "Podatak za tranzit je varljiv jer je on nastao kao posljedica trenda povećanja dužine, a s tim i širine plovila. To smanjenje ne

može se odraziti na financijske pokazatelje", istaknuo je predsjednik ACI-ja Anto Violić. Hrvatska ima 97 luka nautičkog turizma od kojih je 48 marina. Broj plovila na stalnom vezu u 2008. godini bio je 12.808. Usporedbe radi, u 2007. bilo ih je 12.229. Najviše je plovila koja koriste takav vez dužine između 10 i 15 metara. U Hrvatskoj postoji ozbiljan nedostatak vezova koji bi se trebao riješiti provedbom nedavno usvojene Strategije razvoja nautičkog turizma. Međutim do osjetnog povećanja vezova, što je najavljeno u Strategiji, teško će doći ako se drastično ne pojednostavi procedura za dobivanje svih potrebnih dozvola za izgradnju novih marina te proširenje postojećih.

ČARTERAŠI I TURISTIČKI BROADARI

Ono što zabrinjava u segmentu nautičkog turizma stalan je porast broja tvrtki koje se bave iznajmljivanjem plovila. "To utječe na kršenje dogovora o politici cijena, tako da neke tvrtke smanjuju

cijene za čak 20 posto čime ugrožavaju poslovanje cijelog udruženja", istaknuo je Branko Jerat, predsjednik Udruženja pružatelja usluga smještaja na plovilima. On smatra da je budućnost te djelatnosti vrlo upitna. Neke od tih tvrtki nisu aktivne, pa je moguće da je riječ o izbjegavanju plaćanja poreza.

Prema riječima predsjednika Udruženja turističkih brodara Lea Lemešića, taj segment nautičkog turizma u ovoj je godini zabilježio podbačaj od više od 25 posto. Lemešić ukazuje na probleme vezivanja, posebice u lukama Hvara, Korčule i Visa. "Ako se nešto bitno ne promijeni, smatram da će jači nekako preživjeti iduću godinu, ali budućnost slabijih je crna", smatra Lemešić. Rješenje vidi u pomoći uprava marina te u korektnijem odnosu djelatnika lučkih uprava. Na lučke uprave zamjerke imaju i članice Udruženja hrvatskih marina. Riječ je o komercijalnom iznajmljivanju komunalnih lučica, i to po cijenama nižim od tržišnih. ●

KAMPING U 2009.

Kamping turizam produljuje sezonu

NA DANIMA HRVATSKOG TURIZMA održan je sastanak na temu *Razvoj kamping turizma - produljenje turističke sezone*. Skup je organizirao Hrvatski autoklub (HAK) u suradnji s Udrugom kampista Hrvatske i Kamping udrugom Hrvatske. Na skupu su uz hrvatske pred-

stavnike kamping udruga sudjelovali Thomas Nitsch iz njemačkog autokluba ADAC-a te Miklos Czeising, glavni direktor mađarskog autokluba Autoklub Travel. Oni su govorili o trendovima u kamping turizmu te o kampingu u svojim zemljama. ●

**PREZENTACIJA KNJIGE PROPISI U POSLOVANJU PUTNIČKIH AGENCIJA I PANEL-RASPRAVA
AKTUALNOSTI U POSLOVANJU TURISTIČKIH AGENCIJA**

Počinju radionice za predstavnike turističkih agencija

NA DANIMA HRVATSKOG turizma predstavljena je knjiga *Propisi u poslovanju putničkih agencija*, autora doc. Marka Baretića s Pravnog fakulteta u Zagrebu, odvjetnika Darka Tereka, dr. Andreje Pešutić, mr. Jasenke Štiglec i Željka Treznera. Knjiga je rezultat suradnje Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika i Udruge hrvatskih putničkih agencija (Uhpa), a realizirana je uz potporu Ministarstva turizma. Primjena propisa u agencijskom poslovanju, točnije primjena direktiva Europske unije u vezi sa zaštitom potrošača i kupaca paket-aranžmana vrlo je kompleksno pitanje, rekao je direktor Uhpe Željko Trezner. Bilo je važno da se sva ta pitanja, kao i statusna pitanja agencija vrlo precizno obrade sa stručnog aspe-

cta. Knjiga je izrazito važna za turističke agencije upravo zato što prvi put u Hrvatskoj objavljuje odgovore na ta pitanja. To je druga knjiga u seriji koju Uhpa radi uz potporu Ministarstva turizma, a prva je bila *Porezi u praksi turističkih agencija*. Na predstavljanju je najavljena i serija seminara: od 16. do 24. studenoga održat će se radionice za predstavnike turističkih agencija u Dubrovniku, Splitu, Zadru, Opatiji, Poreču i Zagrebu. Na panel-raspravi govorilo se o prijedlozima projekata temeljem programa rada Uhpe u 2010. godini. Raspravljalo se i o strukovnim problemima poslovanja agencija te o tome što bi Uhpa kao vodeća strukovna udruga agencija u Hrvatskoj trebala raditi u sljedećoj godini. ●

RAZVOJ MORSKIH PLAŽA KAO RESURSA HRVATSKOG TURIZMA

Upravljanje plažama dio strateškog planiranja obalnog razvoja

MORSKE PLAŽE SU, prema hrvatskoj legislativi, uređene i prirodne. Uređena plaža je s morem neposredno povezani uređeni kopneni prostor opremljen sanitarnim uređajima, tuševima i kabinama, ograđen s morske strane te svima pristupačan pod jednakim uvjetima. Pri-

rodna plaža je neuređeni s morem neposredno povezani kopneni prostor pristupačan svima, rečeno je na sastanku na temu *Razvoj morskih plaža kao resursa hrvatskog turizma* koji je organizirao Sektor za turizam Hrvatske gospodarske komore. U Hrvatskoj postoje pješčane i

šljunčane plaže koje su zastupljene na 5,4 posto obale. Na bračkom Zlatnuru godišnja koncesija iznosi 1,1 milijun kuna, a prihodi su u 2008. iznosili 4,38 milijuna kuna. Usporedbe radi, u Španjolskoj se 74 posto ukupnog turizma odnosi na plažni turizam, dok u SAD-u

godišnja zarada od plaža iznosi 170 milijardi dolara. Kako je istaknuto, u projektu *Coast – održivo upravljanje prirodnim plažama* govori se o izradi smjernica za njihovo održivo upravljanje. To su opće preporuke, analiza tri osnovna tipa plaža u Dalmaciji s preporukama upravljanja te detalja analiza odabranih lokaliteta kao pilota za buduće upravljanje. Pritom je istaknuto kako upravljanje plažama mora biti dio strateškog planiranja obalnog razvoja, i to u prvom redu turističkog. ●

SJEDNICA TURISTIČKOG VIJEĆA I NADZORNOG ODBORA HTZ-a

Što prije započeti pripremu za turističku 2010.

HRVATSKA TURISTIČKA ZAJEDNICA u sklopu Dana hrvatskog turizma održala je sjednicu Turističkog vijeća i Nadzornog odbora. Prihvaćen je zapisnik s Devete sjednice Turističkog vijeća od 19. lipnja 2009. godine i zapisnik Četvrte sjednice Nadzornog odbora od 26. ožujka 2009. godine. Također, direktor Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice Niko Bulić prezentirao je izvješće o tijeku sezone i aktualnom stanju na tržištu. Na dnevnom redu bio je i prijedlog udruženih tržišnih aktivnosti sa sustavom turističkih zajednica i gospodarstvom. Ministarstvo turizma i Hrvatska turistička zajednica početkom studenoga objavit će Turisti-

čke mjere javnog i privatnog sektora za što bolju pripremu i realizaciju sezone 2010., što je mjesec dana ranije u odnosu na prošlogodišnju objavu, najavio je ministar turizma i predsjednik Hrvatske turističke zajednice Damir Bajš. Dodavši da bi po objavi mjera trebala početi i njihova provedba, ministar je kazao kako će novčani iznosi za te mjere ovisiti o tome koliko će Ministarstvu pripasti novca iz državnog proračuna za iduću godinu, što bi se, očekuje, također moglo znati početkom studenoga. Vijeće je dobilo na uvid nacrt prijedloga tih mjera, među kojima su opet i ovogodišnje o udruženom oglašavanju domaćih i stranih turističkih tvrtki s državom za pred i posezonu, ali i dvije nove za poticaje turističkim dolascima u zračnom i autobusnom prijevozu. Nakon što su kratko razmotrili nacrt prijedloga, ministar je od članova Vijeća zatražio pisano očitovanje u idućih nekoliko dana. Iako su svi članovi pozdravili spremnost da se mo-

deli poticaja šire, neki od njih su kazali kako je vremena za primjedbe premalo, na što je ministar odgovorio da vremena nema te da treba djelovati brzo, a možda i brže i bolje od konkurencije koja će se za iduću godinu sigurno pripremati i jače nego za ovu. Što se tiče sajmovi i prezentacija, Bulić je za iduću godinu najavio i dinamiziranje turističkih nastupa u inozemstvu, posebno za kamping i nautiku. Među planiranih 76 nastupa na sajmovima predviđena je prvi put i nacionalna prezentacija hrvatskog turizma u organizaciji Hrvatske turističke zajednice u Beogradu. Također, za iduću godinu očekuje se i novac iz pretpripravnih fondova EU-a budući da je Ministarstvo turizma posredstvom Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva za te fondove prijavilo Nacionalni projekt promocije hrvatskog turizma u EU-u. To je prvi put da hrvatski turizam traži novac iz tih fondova za sufinanciranje nekog nacionalnog turističkog projekta. ●

RAZVOJ PUSTOLOVNOG TURIZMA U HRVATSKOJ

Većina hotela nudi programe pustolovnog turizma

U SKLOPU Dana hrvatskog turizma održan je sastanak na temu razvitka pustolovnog turizma u Hrvatskoj. Konzultantska tvrtka Horwath Consulting tijekom ove godine provela je pilot-istraživanje na tu temu. Prema rezultatima tog istraživanja, prezentiranim na sastanku pod nazivom *Razvoj pustolovnog turizma u Hrvatskoj, Sigurnost pustolovnog turizma kao brend hrvatskog turizma* koji je orga-

nizirao Sektor za turizam Hrvatske gospodarske komore (HGK), u Hrvatskoj se organizira odmor u prirodi na zemlji, vodi i zraku. Programe za organizirani odmor na zemlji turistima pruža 61,9 posto hotela, najviše u Istri i to u hotelima s četiri zvjezdice. U takav oblik turizma ubrajaju se pješačke/trekking i biciklističke ture, jahanje, orijentacija, streličarstvo, *off road jeep* ture, slobodno penjanje, *paintball*,

pustolovne utrke i nordijsko hodanje. Programe za organizirani odmor na vodi pruža 66 posto hotela, najviše u Istri i srednjoj Dalmaciji, najčešće u hotelima s četiri zvjezdice. U takav oblik pustolovnog turizma ubrajaju se splavarenje, *rafting*, kajaking, kanjoning, ronjenje, nautički izleti. Programe za organizirani pustolovni odmor u zraku nudi 34 posto hotela, ponajviše na Kvarneru. To su letovi balonom na topli zrak, panoramski letovi zrakoplovom, *paragliding*. Godišnji prihod od usluga na vodi iznosi 176.328 eura, a korisnici prosječno troše 191,66 eura. Od pustolovnog turizma na zemlji godišnji prihod iznosi 98.493 eura, a korisnici prosječno troše 146,35 eura. Godišnji prihod od pustolovnog turizma u zraku iznosi 12.500 eura, a korisnici prosječno troše 500 eura. Od ukupnog broja hrvatskih hotela, njih 66 posto ima ponudu aktivnosti za odmor u prirodi. ●

RAZVOJ WELLNESS/MEDICINSKOG TURIZMA U HRVATSKOJ

Najmanju ponudu wellnessa imaju hoteli s tri zvjezdice

WELLNESS CENTRE imaju svi hrvatski hoteli s pet zvjezdica, 67 posto njih s četiri zvjezdice te 17 posto s tri zvjezdice. Dnevni prihod od wellnessa u hotelima s pet zvjezdica iznosi 465 eura, u onima s četiri zvjezdice 235,15 eura te u hoteli-

ma s tri zvjezdice 1342,54 eura, rezultati su istraživanja *Prodaja paket aranžmana wellness/medicinskog turizma u hotelima* koje je proveo Horwath Consulting. To je istraživanje predstavljano na sastanku na temu *Razvoj wellness/medicinskog*

turizma u Hrvatskoj u organizaciji Sektora za turizam Hrvatske gospodarske komore (HGK). Neki od rezultata tog istraživanja su, primjerice, i to da je 2008. godine u hotelima s tri zvjezdice udio godišnjeg wellness prihoda u ukupnom

prihodu hotela iznosio 11 posto. Taj je udio u hotelima s četiri zvjezdice bio 2,2, posto, a u onima s pet zvjezdica 1,8 posto, rečeno je na sastanku. Pritom je istaknuto kako medicinsku uslugu nudi 29 posto svih hotela. Dentalne usluge nudi 42,90 posto hotela, programe za smanjenje tjelesne težine 17,90 posto, a estetsku kirurgiju 10,70 posto. Najveću ponudu wellnesa imaju hoteli na Kvarneru. Na sastanku su dodijeljene nagrade najboljim hotelskim wellness centrima u 2009. godini. ●

DEVETI HRVATSKI TURISTIČKI FORUM 2009.: ODRŽIVO PLANIRANJE OBALNOG PODRUČJA MORA

Prostor je jedan od najznačajnijih resursa

SAVJET ZA PROSTORNO UREĐENJE osnovan je odlukom hrvatske vlade 2004. godine s ciljem izrade procjene stanja u prostoru, predlaganja mjera za unaprjeđenje politike uređenja prostora te izrade nove strategije razvoja te prostornog uređenja Hrvatske. "Već 13 godina govorimo o kvaliteti i podizanju kvalitete turizma. Stoga je rasprava o održivom planiranju turističkih predjela obalnog područja nešto što se odražava na razvoj cjelokupnog turističkog sektora", istaknula je Vesna Trnokop Tanta, potpredsjednica Hrvatske gospodarske komore. Sudionici foruma naglašavali su kako je prostor, koji je jedan od naših najznačajnijih resursa, moguće unaprijediti, ali i devastirati. Iz tog je razloga nužno postojanje kvalitetnog pravnog okvira koji donosi država i s kojim se trebaju uskladiti interesi lokalne zajednice i investitora.

"Važno i hvalevrijedno je to što je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva uspjelo pokriti hrvatski prostor važećim prostornim planovima. Kriteriji planiranja turističkih predjela obalnoga područja u Hrvatskoj izrađeni su kao smjernice za izradu prostornih planova jadranske obale te kao stručna podloga za izradu podzakonskih dokumenata. Primjenjuju se na sveukupno jadransko područje Hrvatske koje obuhvaća obalu, zaobalje, otoke i poluotoke", istaknuo je Stijepo Butijer, predsjednik Savjeta za prostorno uređenje.

OTOCI JEDINSTVENE CJELINE

Butijer napominje kako razvoj i konkurentnost turizma može osigurati samo visokovrijedna turistička ponuda koja uključuje vrhunske kulturne i prirodne vrijednosti kojima Hrvatska raspolaže.

"Turistički predjeli rjeđe su planirani konceptualno, a češće prema logici uzimanja neizgrađenog prostora i preuzimanja lokacija određenih prethodno važećim prostornim planovima uz obvezatna usklađenja s novim zakonskim dokumentima", istaknuo je Butijer napomenuvši kako je važno da se prilikom planiranja razvoja turizma vodi računa o demografskom aspektu.

"Na obalnom je području ostvarivanje javnog interesa nadređeno ostalim interesima. Otoci se moraju planirati kao jedinstvene planske cjeline, neovisno o broju jedinica lokalne samouprave, dok se manji nenaseljeni otoci ne mogu uključiti u građevinsko područje", rekao je Butijer.

U prostornim planovima velik je broj (oko 60) planiranih lokacija za golf igrališta. "U hrvatskoj se javnosti golf igrališta prikazuju kao nepoželjna zbog straha

od zloupotrebe, a s turističkoga gledišta ona su potrebna. Kako su golf igrališta sastavni dio svjetske turističke ponude, a u kvalitetnoj realizaciji mogu biti čuvar ambijentalnih vrijednosti krajolika, treba odrediti jasne i precizne stručne kriterije za izbor lokacija na kojima će se nalaziti", kazao je Butijer. On smatra kako je prije izgradnje golf igrališta javnost potrebno točno informirati o svim detaljima te da je potrebno izgraditi svu potrebnu infrastrukturu kako ne bi došlo do devastacije prostora. Sudionici foruma bili su jedinstveni u ocjeni kako je prostor nužno zaštititi te ako se on jednom potroši i devastira, vrlo teško će ga biti vratiti u prvobitno stanje. ●

SUSRET HRVATSKIH TURISTIČKIH DJELATNIKA S PREDSTAVNICIMA VLADE RH - TURISTIČKA 2009., IZAZOVI 2010. I DALJE

Zahtjevna turistička 2010.

SVJETSKI TURIZAM zaključno s lipnjom 2008. godine nije zabilježio još ni jedan pozitivan mjesec. Tijekom prošle godine i turistička Europa ušla je u minus. Svjetska gospodarska kriza generirala je i turističku. "Zanimljivo je da je kriza svoje prve znakove pokazala prije u turističkom sektoru nego u ostatku gospodarstva. Mi smo, zahvaljujući pravodobnim mjerama, kao jedna od rijetkih mediteranskih zemalja uspjeli odraditi uspješnu sezonu. Jedinstveni smo po tome što ove godine bilježimo rast inozemnih gostiju", istaknuo je ministar turizma Damir Bajs. Podsjetio je turističke djelatnike na imperativ koji su bili postavljeni pred turizam. Govorilo se da će se morati ići u treći rebalans proračuna ako sezona ne uspije, da će euro vrijediti osam kuna te kako će u tom slučaju 40.000 zaposlenih u turizmu izgubiti posao. Sada znamo da je sezona uspjela i da se

turizam potvrdio kao najkonkurentnija grana hrvatskoga gospodarstva", rekao je Bajs. Kako je priprema sezone 2010. pred nama, Bajs je naglasio da je Ministarstvo turizma u suradnji s privatnim sektorom pripremio set mjera koje se još usuglašavaju unutar sektora.

USKORO MJERE

Uz poticanje udruženog oglašavanja i ukidanja viza za neke zemlje, Ministarstvo turizma poticat će razne vrste oglašavanja, napraviti preustroj sustava turističkih zajednica, a ponovno će uz neke uvjete pokrenuti poticanje turoperatora za dolaske u predsezoni i posezoni. Ujedno će podržati prijedlog Udruge hrvatskih putničkih agencija (Uhp) da se maturalna putovanja organiziraju tijekom cijele godine. Bajs je iznio i podatak da se hrvatska vlada u akcijskim mjerama obvezala razmotriti poreznu

politiku u turističkom sektoru. Isto tako, Hrvatska će započeti kandidirati turističke projekte za povlačenje novca iz pretpristupnih fondova EU-a. Ministar turizma nije se usudio prognozirati sljedeću turističku sezonu pozivajući se na činjenicu da ni Svjetska turistička organizacija nije do sada iznijela prognozu. Međutim, napomenuo je kako će iduća sezona biti zahtjevna te da će naša konkurencija učiniti sve kako bi ublažila minuse zabilježene ove sezone. ●

POSLOVNI KLUB ZA KULTURNI TURIZAM

Hrvatska treba postati jedno od vrhunskih odredišta kulturnog turizma

PREMA ISTRAŽIVANJU Horwath Consultinga, hrvatski turizam ima dobru ponudu kulturnog turizma i kulturnih ruta. Turisti su zainteresirani za razgledanje naših kulturnih znamenitosti posebice zato što u Hrvatsku mogu brzo doći automobilom. Naša zemlja ima i bogatstvo kulturne, prirodne i povijesne baštine, te mnoštvo nepoznatih atrakcija i mjesta koje turisti trebaju tek otkriti te veliku raznolikost krajolika i prirodnih ljepota, rečeno je, među ostalim, na sastanku Poslovnog kluba za kulturni turizam Hrvatske gospodarske komore. No, nije sve tako idealno jer je istraživanje pokazalo i to da su nam slabe strane malo izravnih letova s tržišta u nastanku, nedovoljna prisutnost niskotarifnih zrakoplovnih tvrtki te rijetke zrakoplovne veze izvan turističke sezo-

ne. Na sastanku je naglašeno kako je cilj kulturnog sektora Hrvatske postati jedna od pet vrhunskih europskih destinacija kulturnog turizma i turističkih obilazaka. Prema istraživanju, usluge kulturnih paket-aranžmana nudi 68 posto hotela diljem Hrvatske, od čega najviše u Istri - 85 posto svih hotela. Kulturna ponuda u mjestu boravka turista najprodavanija je usluga u hotelima, a najslabije se prodaju izleti u ruralna područja. Hoteli se u organizaciji ponude kulturnog/ruralnog turizma uglavnom oslanjaju na turističke agencije, turoperatore i organizatore putovanja. No, ipak je primjetno da hrvatski hoteli svojim gostima nude dodatne sadržaje u obliku raznih aranžmana za kulturno/ruralnu ponudu jer čak 72,2 posto hotela nudi takav oblik ponude. ●

PARTNERSTVO JAVNOG I PRIVATNOG SEKTORA U PROMIDŽBI HRVATSKOG TURIZMA

Nedovoljno visokokvalitetnih kampova

NA DANIMA HRVATSKOG TURIZMA održan je i susret ministra turizma Damira Bajsa i direktora Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice (HTZ) Nike Bulića s inozemnim organizatorima putovanja. Na sastanku je napomenuto kako model suradnje javnog i privatnog sektora u promidžbi hrvatskog turizma mora biti što jednostavniji, posebice u segmentu suradnje s inozemnim turoperatorima. Za

sljedeću turističku godinu ministar Bajs je najavio dodatno ukidanje viza za neke zemlje, primjerice Kinu i Indiju, te nove mjere za promociju hrvatske turističke ponude i stimuliranje inozemnih turoperatora. Te mjere moraju biti jednostavne, pravodobne i učinkovite, rekao je Bajs. Predstavnik nizozemskog organizatora putovanja Vacanceselect Jan Van Der Poel rekao je kako Hrvatska ima dobre

turističke resurse, pri čemu je posebice izdvojio kampove. No, kao slabost je istaknuo nedostatak visokokvalitetnih kampova i previsoke cijene smještaja. Van Der Poel je napomenuo da su turisti koji su u Hrvatsku ove godine došli posredstvom njegove agencije ostvarili 150.000 noćenja te sugerirao kako bi u našoj zemlji trebalo povećati kvalitetu smještaja te održavati prirodnu i kulturnu baštinu. ●

Priznanja Plavi cvijet

NAGRAĐENI U AKCIJI PLAVI CVIJET 2009.

Povjerenstvo Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice prošireno predstavnicima medijskih pokrovitelja Glasa Istre, Novog lista, Zadarskog lista, Slobodne Dalmacije, Jutarnjeg lista i Hrvatskog radija obavilo je završni obilazak i bodovanje kandidata u akciji **Plavi cvijet 2009.** u kojoj se ocjenjuje uređenost gradova, općina i mjesta primorske Hrvatske.

U kategoriji iznad 20.000 stanovnika

1. Split
2. Dubrovnik
3. Zadar

U kategoriji od 10.000 do 20.000 stanovnika

1. Opatija
2. Rovinj
3. Makarska

U kategoriji do 10.000 stanovnika

1. Rab
2. Vodice
3. Vrsar

Plavi cvijet dodjeljuje se Novalji za kvalitetan pomak u uređenosti turističkog mjesta.

Priznanja Zeleni cvijet

NAGRAĐENI U AKCIJI ZELENİ CVIJET 2009.

Povjerenstvo Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice prošireno predstavnicima medijskih pokrovitelja Drugog programa Hrvatskog radija, Turist plusa i National Geographica Hrvatska obavilo je završni obilazak i bodovanje kandidata u akciji **Zeleni cvijet 2009.** godine u kojoj se ocjenjuje uređenost mjesta i pojedinačnih elemenata kontinentalne Hrvatske.

U kategoriji iznad 40.000 stanovnika

1. Slavonski Brod
2. Karlovac
3. Sisak

U kategoriji od 20.000 do 40.000 stanovnika

1. Čakovec
2. Đakovo
3. Zaprešić

U kategoriji do 20.000 stanovnika

1. Stubičke Toplice
2. Labin
3. Daruvar

Zeleni cvijet dodjeljuje se Varaždinu za dugogodišnju kontinuiranu hortikulturnu uređenost te pomake u uređenju i opremanju grada.

Najbolji djelatnici godine u turizmu 2009.

- DJELATNIK GODINE u kategoriji organizator putovanja **GEORGES VIALARD**, AGENCE DE VOYAGES FRAM, FRANCUSKA
- DJELATNIK GODINE u kategoriji agencijski djelatnik **ROBERT SEDLAR**, PUTNIČKA AGENCIJA ADRIATIC TRAVEL & TRADE d.o.o., ZAGREB
- DJELATNIK GODINE u kategoriji djelatnik prodaje i marketinga u turizmu **IVICA PERKOVIĆ**, HP RIVIJERA ŠIBENIK
- DJELATNIK GODINE u kategoriji turistički animator **GORĐANA TARIBA**, TN i KAMP AMARIN, ROVINJ
- DJELATNIK GODINE u kategoriji turistički vodič **IVOR MAYER**, PUTNIČKA AGENCIJA DANUBIUM TOURS, VUKOVAR
- DJELATNIK GODINE u kategoriji recepcijski djelatnik **GOJKO OMBLA**, HOTEL PINIJA, ZADAR
- DJELATNIK GODINE u kategoriji konobar **LJUBICA ŽILIĆ**, HOTELI MAKARSKA d.d.
- DJELATNIK GODINE u kategoriji kuhar **ZLATKO MARINOVIĆ**, RESTORAN NOŠTROMO, SPLIT
- DJELATNIK GODINE u kategoriji djelatnik hotelskog domaćinstva **ANKICA HAPAN**, HOTEL DUBROVNIK PALACE
- DJELATNIK GODINE u kategoriji privatni iznajmljivač **ANČICA JURKOVIĆ**, VILLA ANDA, JADRANOVO
- DJELATNIK GODINE u kategoriji carinik **ANTE ŽANETIĆ**, CARINARNICA DUBROVNIK, CARINSKA ISPOSTAVA KORČULA
- DJELATNIK GODINE u kategoriji policajac, Posada sl. plovila P 116: **DAMIR VITASOVIĆ, DEAN CATELA, ALEN DOKUŠ** POSTAJA POMORSKE POLICIJE PU ISTARSKO
- DJELATNIK GODINE u kategoriji inspektor **JASNA BOŽIĆ**, VIŠI GOSP. INSPEKTOR, DRŽAVNI INSPEKTORAT, PJ RIJEKA, ISPOSTAVA DELNICE
- DJELATNIK GODINE u kategoriji djelatnik u pomorskom prijevozu **ANTE GRANIĆ**, JADROLINIJA d.d., RIJEKA, ZAPOVJEDNIK BRODA, M/T "MARKO POLO"
- DJELATNIK GODINE u kategoriji djelatnik u zračnom prijevozu **ZORAN VILJAC**, CROATIA AIRLINES, SEKTOR LETAČKIH OPERACIJA
- DJELATNIK GODINE u kategoriji vozač **MIRKO KRAMAR**, AUTOTRANS d.o.o., RIJEKA
- DJELATNIK GODINE u kategoriji taksist **MIROSLAV BURŠIĆ**, ODBOR ZA AUTO-TAXI PRIJEVOZ HOK, ROVINJ
- DJELATNIK GODINE u kategoriji prodavač **JASMINKA REMENAR**, METSS d.o.o. ČAKOVEC, PRODAVAONICA 45/1, DONJI KRALJEVEC
- DJELATNIK GODINE u kategoriji hortikulturni djelatnik **NEDJELJKA ŽUPANIĆ**, FLORA VTC d.o.o., VIROVITICA
- DJELATNIK GODINE u kategoriji čistač **MARKO MRAKOVČIĆ**, GTD "VECLA", KRK
- DJELATNIK GODINE u kategoriji spasilac na plažama i bazenima **DARIO BURMAS**, PLAŽA HOTELA VALAMAR DUBROVNIK PRESIDENT, DUBROVNIK
- DJELATNIK GODINE u kategoriji djelatnik u ostalim uslužnim djelatnostima **SINIŠA JURKOVIĆ**, HRVATSKI AUTOKLUB, POMOĆ NA CESTI
- DJELATNIK GODINE u kategoriji djelatnik u sustavu turističkih zajednica **NENAD MILIN**, TURISTIČKA ZAJEDNICA MJESTA JEZERA

Turistički cvijet - kvaliteta za Hrvatsku 2009.

TURISTIČKA ODREDIŠTA HRVATSKE

Turistički prvak
Hrvatske 2009. - **BOL**

Najbolja turistička mjestna na Jadranu do 5000 ležaja

1. Rab
2. Split
3. Vis

Najbolja turistička mjestna na Jadranu s više od 10.000 ležaja

1. Rovinj
2. Zadar
3. Dubrovnik

Najbolja turistička mjestna na Jadranu do 10.000 ležaja

1. Bol
2. Hvar
3. Opatija

NAGRADE ZA KONTINENTALNA TURISTIČKA ODREDIŠTA

Najbolja turistička mjestna kontinentalne Hrvatske

1. Varaždin
2. Karlovac
3. Samobor

HOTELI

Najbolji mali hoteli Jadrana: 1. Hotel San Rocco, Brtonigla, 2. Hotel Mozart, Opatija, 3. Hotel Villa Astra, Lovran

Najbolji mali hoteli unutrašnjosti Hrvatske:

1. Hotel Korana Srakovčić, Karlovac 2. Hotel Saurus, Slavonski Brod, 3. Hotel Frankopan, Ogulin i Hotel Terme Jezerčica, Donja Stubica

Najbolji hoteli hrvatskog Jadrana sa 5*:

1. Hotel Le Meridien Lav, Podstrana, 2. Hotel Hilton Imperial Dubrovnik, Dubrovnik i Hotel Dubrovnik Palace, Dubrovnik, 3. Hotel Sol Coral, Umag i Hotel Croatia, Cavtat

Najbolji hoteli hrvatskog Jadrana sa 4*:

1. Hotel Sol Garden Istra, Umag, 2. Hotel Istra, Rovinj, 3. Hotel Valamar Diamant, Poreč i Grand Hotel 4 opatijska cvijeta, Opatija

Najbolji hoteli hrvatskog Jadrana sa 3*:

1. Hotel Park, Rovinj, 2. Hotel Bretanide Sport & Wellness Resort, Bol, 3. Hotel Valamar Koralj Romantic, Krk i Bluesun Hotel Soline, Brela

Najbolji hoteli hrvatske unutrašnjosti sa 5*:

1. The Regent Esplanade, Zagreb, 2. The Westin Hotel Zagreb 3. Sheraton Zagreb Hotel

Najbolji hoteli hrvatske unutrašnjosti sa 4*:

1. Hotel Osijek, Osijek, 2. Hotel Aristos, Zagreb, 3. Palace Hotel Zagreb, Zagreb i Hotel International, Zagreb

Najbolji hoteli hrvatske unutrašnjosti sa 3*:

1. Hotel Terme Tuhelj, Tuheljske Toplice, 2. Hotel Turist, Varaždin

Posebna priznanja hotelima - za razvoj i raznovrsnost ugostiteljske ponude: Solaris d.d. Šibenik, za najbolji doručak: Hotel Valamar Dubrovnik President, Dubrovnik, za tematski hotel: Casino Hotel Mulino, Buje

PLAŽE

Plaža Jadrana za 2009.: 1. Plaža Solaris Hotels Resort, Šibenik, 2. Plaža Zlatni rat, Bol, 3. Plaža Dražice, Biograd na Moru

MARINE

Marina godine - Marina Punat, Punat. **Posebna priznanja:** ACI Marina Cres te Marina Hramina Murter

KAMPOVI

Najbolji mali kampovi: 1. Kamp Nevio, Orebić, 2. Kamp Jasenov, Žaborić, Brodarica, 3. Kamp Palme, Kućište - Pelješac. **Najbolji srednji kampovi:** 1. Kamp Bunculuka, Baška, 2. Kamp Politin, Krk, 3. Kamp Kanegra, Umag. **Najbolji veliki kampovi:** 1. Kamp Park Umag, Umag, 2. Kamp Straško, Novalja, 3. Kamp Zaton, Zaton

POJEDINCI

Posebno priznanje za načelnika godine dobio je Zlatko Ževrnja, načelnik Općine Dugopolje. Posebna priznanja za promicanje hrvatskog turizma u svijetu dobili su fotograf Ivo Pervan i dizajner Boris Ljubičić.

HOTELSKI WELLNESS CENTRI

GALA WELLNESS 2009. u kategoriji **Mali hotelski wellness centar:** Wellness centar Uvala, Hotel Uvala, Dubrovnik; u kategoriji **Hotelski wellness centar:** Acquapura Thalasso & Spa Centar Borik, Falkensteiner Club i Funimation Borik Zadar; u kategoriji **Luksuzni wellness centar:** Novi Spa, Novi Spa Hotels & Resort, Novi Vinodolski; u kategoriji **Gradski wellness centar:** Istrian Relax Village, Hotel Sol Umag, Umag

POSEBNO PRIZNANJE GALA WELLNESS 2009. u kategoriji **Orijentalno/ Egzotični wellness centar:** Wellness centar Kapljica, Hotel Terme Jezerčica, Donja Stubica; u kategoriji **Čuvari tradicije hrvatskog wellnessa - Autohtoni izgled wellness centra:** Wellness Bluesun Hotel Alan, Bluesun Hotel Alan, Starigrad Paklenica; u kategoriji **Čuvari tradicije hrvatskog wellnessa - Upotreba preparata od autohtonog ljekovitog bilja Hrvatske u Beauty/Spa wellness programima:** Novi Spa, Novi Spa Hotels & Resort, Novi Vinodolski; u kategoriji **Čuvari tradicije hrvatskog wellnessa - Upotreba autohtone tradicijske kuhinje i napitaka u wellness programima:** Villa Astra, Hotel Villa Astra, Lovran; u kategoriji **Čuvari tradicije hrvatskog wellnessa - Očuvanje termalnog/ lječilišnog turizma u Hrvatskoj:** SPAeVITA, Terme Tuhelj, Hotel Terme Tuhelj, Tuhelj; u kategoriji **Wellness osobnost:** Josipa Lisac, glazbena umjetnica

EUROPSKA DESTINACIJA IZVRSNOSTI

NP Sjeverni Velebit dobio nagradu EDEN

Nacionalni park Sjeverni Velebit ove je godine pobijedio u kategoriji "Europska destinacija izvrsnosti" (EDEN) na temu "Turizam i zaštićena područja"

NACIONALNI PARK Sjeverni Velebit ovogodišnji je hrvatski pobjednik za europsku destinaciju izvrsnosti (European Destination of Excellence - EDEN). Predstavnici NP-a Sjeverni Velebit primili su to priznanje u sklopu obilježavanja Europskog turističkog dana 8. listopada ove godine. Nagrade je predstavnicima turističkih destinacija i zaštićenih područja iz 22 europske zemlje uručio europski povjerenik za regionalnu politiku Pawel Samecki.

Hrvatska turistička zajednica u suradnji s Ministarstvom turizma treću godinu za redom provela je nacionalnu selekciju za europsku destinaciju izvrsnosti te izabranu destinaciju kandidirala pri Europskoj komisiji za turizam u Bruxellesu.

U opisu NP-a Sjeverni Velebit u časopisu The Parliament Magazine pisalo je kako su to "planine prekrivene čarobnim šumama što sežu gotovo do jadranske

obale, prostiru se između Srednje Europe i mediteranske regije, u području specifične mikroklimе, bogatstva živog svijeta te iznimnih prirodnih ljepota i netaknute divljine" te kako "ne začuđuju napori lokalne zajednice da se osigura turizam održivog razvoja na cjelokupnom području. Svake godine raste broj posjetitelja, a održavanje ekološke ravnoteže predstavlja ključ razvoja..."

Nagradu za koju se natjecalo nekoliko stotina destinacija primila su zaštićena područja u Austriji, Belgiji, Bugarskoj, Cipru, Češkoj, Estoniji, Francuskoj, Grčkoj, Italiji, Luksemburgu, Mađarskoj, Irskoj, Latviji, Litvi, Malti, Nizozemskoj, Poljskoj, Rumunjskoj, Sloveniji, Španjolskoj i Turskoj. Među nagrađenima je i slovensko Solčavsko područje koje se proteže uz gornji tok Savinje, turski visokoplaninski Kars, grčki otok Lesbos, luksemburški Schengen i poljska Republika ptica. ●

Impressum

NAKLADNIK
Ministarstvo turizma RH

privredni vjesnik

GLAVNI UREDNIK
Darko Buković

ZA NAKLADNIKA
Damir Bajš, ministar turizma

Privredni vjesnik d.o.o.
Kačićeva 9, 10000 Zagreb

IZVRŠNA UREDNICA
Sanja Plješa

GRAFIČKA PRIPREMA
Tihomir Turčinović